

Bestyrelsens beretning 2025

Indhold

Forord v/Per Paludan Hansen	3
Beredskab er også en folkelig opgave	4
Demokratiske rettigheder i praksis	6
Ny milepæl i kampen mod bankbøvlet	8
Interessevaretagelse i øvrigt	10
Folkeoplysende fællesskaber åbner døre for unge	12
Folkeoplysningen som aktør i den grønne omstilling	16
Og alt det andet ...	20
Nyt fra bestyrelsen og sekretariatet	23
DFS' medlemmer og associerede medlemmer	24
Bestyrelsesmedlemmer	25
Netværk og repræsentationer	26

Om årets beretning

Beretningen består af en række artikler, der hver især sætter fokus på de vigtigste dele af vores arbejde.

Redaktion: Amalie Byberg
Lay-out: Rikke Saabye
Forsidefoto: DFS

Forord

Stærke fællesskaber i en urolig tid

Verden omkring os er præget af uro, polarisering og hastige forandringer. Vi lever i en tid, hvor det frie foreningsliv både viser sin styrke og mærker et stigende pres. Netop derfor er der brug for stærke værdier og levende fællesskaber. Det

er netop det, folkeoplysningen skaber – hver dag, over hele landet.

I lokale folkeoplysende skoler og foreninger mødes mennesker hver dag på tværs af forskelle. Her øves den demokratiske samtale i praksis, og her styrkes den sammenhængskraft, som er særligt vigtig i en tid som nu.

I året, der er gået, har vores samfundsbidrag vist sig på flere områder. Flere af vores medlemsorganisationer har løftet vanskelige og komplekse opgaver. Blandt andet i arbejdet med 10. klasse og EPX-reformen samt i forbindelse med kulturpasset og unge-løftet. Her har folkeoplysningen været med til at sikre, at flere unge får adgang til stærke og forpligtende fællesskaber.

Folkeoplysningens værdi og samfundsbidrag bliver også tydeligere, når behovet for et stærkere beredskab stiger. Vores samfund har nemlig ikke kun brug for materiel oprustning, men også for demokratisk oprustning. Der er brug for steder, hvor mennesker lærer at tage ansvar, tænke kritisk og indgå i fællesskaber. Her er folkeoplysningen en afgørende kraft, som er med til at styrke samfundets robusthed.

Konsekvenserne af urolige tider og polarisering mærkes mange steder i samfundet – også i civilsamfundet. Den stigende polarisering øger presset på folkeoplysende skoler og foreninger, hvor frygten for konflikt og splittelse fører til begrænsninger i forsamlings- og ytringsfriheden. Det har både undersøgelser og enkelt-sager i årets løb illustreret. Det understreger, at vi ikke må tage vores demokratiske rettigheder for givet.

At stå vagt om vores grundlæggende rettigheder og kæmpe for gode rammer for folkeoplysningen er omdrejningspunktet i DFS' arbejde og har også været helt centrale temaer i 2025. Det arbejde kan du læse mere om i beretningen her.

I denne tid præget af uro og opbrud er det let at fokusere på det, der splitter. Folkeoplysningen insisterer på det modsatte: At fokusere på at samles – på trods af forskelligheder. Den skaber dannelse, sammenhængskraft og handlekraft. Den giver mennesker mod og evne til at engagere sig. Det er lige her, vi lægger det fundament, som et åbent og robust demokrati bygger på.

**Per Paludan Hansen, formand,
Dansk Folkeoplysnings Samråd**

Beredskab

Beredskab er også en folkelig opgave

2025 blev et år, hvor debatten om beredskab var her, der og alle vegne. DFS deltog også, skaffede penge på finansloven og lancerede en national beredskabsdag.

"Når verden syner dystre. Og bekymringerne står i kø. Så er der brug for netop alt det, der gør Danmark til noget særligt. Vores danske værdier."

Sådan lød det fra statsminister Mette Frederiksen den 1. januar 2025, da hun i sin nytårstale betonedede vigtigheden af foreningsliv og fællesskaber i en urolig tid.

På den måde slog hun tonen an til et år, hvor begreber som beredskab og åndelig oprustning blev flittigt debatteret i den offentlige samtale.

DFS trådte ind i debatten i februar 2025 med en kronik i Avisen Danmark under overskriften: "Den demokratiske modstandskraft er under pres – Vi har brug for et folkeligt beredskab".

Her pegede DFS' formand, Per Paludan Hansen, på, at der – parallelt med det offentlige beredskab – også er brug for et folkeligt beredskab, der styrker borgernes demokratiske modstandskraft.

Møder på Christiansborg

Kronikken lagde kimen til, at DFS gik til flere politiske møder på Christiansborg, hvor vi satte fokus på behovet for at styrke det folkelige beredskab. Det blev også til møder med ministeren for samfundssikkerhed og beredskab med samme budskab.

DFS' formand i debat om beredskab på Folkemødet.

Og dialogen bar frugt. Da finansloven blev præsenteret i oktober 2025, havde regeringen og Det Konservative Folkeparti afsat 45 millioner kroner til 'Oplysning og beredskabsparathed'.

Midlerne blev givet til, at oplysningsforbundene kan udvikle og udbyde kurser målrettet en borgernær indsats om beredskab i 2026, 2027 og 2028.

Da DFS' formand, Per Paludan Hansen, udtalte sig om midlerne, fremhævede han, at de giver folkeoplysende aktører bedre mulighed for at skabe stærke handlefællesskaber:

"I denne urolige tid er det afgørende, at danskerne har adgang til pålidelig viden og fællesskaber, der styrker vores beredskab – både åndeligt og i praksis. Med den nye finanslov får vi bedre muligheder for at løfte den opgave, som folkeoplysningen har taget på sig i mere end 175 år: at ruste borgerne til at handle klogt og ansvarligt i fællesskab med andre mennesker."

En folkelig opgave

Midlerne på finansloven understreger, at det ikke kun er myndighedernes ansvar at skabe et stærkt beredskab. Det er også en folkelig opgave.

Med klimaforandringer, cyberangreb og trusler både fra øst og vest er der behov for, at civilsamfundet og folkeoplysningen spiller en mere aktiv rolle.

Derfor gik DFS, Efterskolerne, Højskolerne, Friskolerne, Ungdomsskoleforeningen og Frie Fagskoler i 2025 sammen om, hvordan de folkeoplysende skoleformer kan arbejde med beredskab. Sammen lancerede de 'Folkeoplysningens Nationale Beredskabsdag'.

Beredskabsdagen, der afholdes den 6. maj 2026, når sirenerne testes, bliver en dag, hvor lokale skoler, foreninger og lokalsamfund over hele Danmark opfordres til at arbejde med beredskab gennem aktiviteter som debatter, rollespil og førstehjælp.

Formålet er ikke perfektion, men at styrke den enkeltes handlingskompetence og den kollektive handlekraft.

Og netop det kan de folkeoplysende skoler og foreninger være med til at skabe:

"De læringsrum skaber friskoler, højskoler, efterskoler, ungdomsskoler og frie fagskoler hver eneste dag over hele landet. Rum, hvor borgerne opbygger en demokratisk sammenhængskraft, der ikke kan måles i antal af batterier og dåsetun, men som er mindst lige så vigtig for Danmarks nationale sikkerhed og frihed", skrev formændene for de folkeoplysende skoleformer i et debatindlæg i Kristeligt Dagblad i december 2025, da beredskabsdagen blev lanceret.

"I DENNE UROLIGE TID ER DET AFGØRENDE, AT DANSKERNE HAR ADGANG TIL PÅLIDELIG VIDEN OG FÆLLESSKABER, DER STYRKER VORES BEREDSKAB – BÅDE ÅNDELIGT OG I PRAKSIS. MED DEN NYE FINANSLOV FÅR VI BEDRE MULIGHEDER FOR AT LØFTE DEN OPGAVE, SOM FOLKEOPLYSNINGEN HAR TAGET PÅ SIG I MERE END 175 ÅR: AT RUSTE BORGERNE TIL AT HANDLE KLOGT OG ANSVARLIGT I FÆLLESSKAB MED ANDRE MENNESKER."

Per Paludan Hansen, formand, DFS

Frihedsrettigheder

Demokratiske rettigheder i praksis

2025 har budt på sager, der understreger, at vi ikke kan tage vores grundlæggende frihedsrettigheder for givet. Det bakkes op af undersøgelser fra Institut for Menneskerettigheder, Nyt Europa og Globalt Fokus. Det har derfor også været et stort fokus i det forgangne år hos DFS, der gik ind i sagen om kulturhusene.

Civilsamfundsaktører vælger at moderere deres udtalelser eller helt undlade bestemte offentlige udtalelser af frygt for hadtale og hetz eller økonomiske konsekvenser. Det viser en undersøgelse fra Globalt Fokus og Nyt Europa. Ifølge Institut for Menneskerettigheder har frykten for negative reaktioner afholdt danskere fra at deltage i den offentlige debat.

Samtidig har flere sager i løbet af 2025 vist, at vores grundlæggende frihedsrettigheder kan være sårbare.

Det understreger alt sammen vigtigheden af folkeoplysningens historiske rolle: at skabe rum for borgernes ret til at forene sig, forsamles og ytre sig frit.

Det handler om at skabe rum for oplysning, refleksion, debat og fællesskab – også når emnerne er vanskelige, og uenighederne store. I 2025 har DFS haft særligt fokus på, at disse rum fortsat er åbne og tilgængelige samt at rammerne for foreningslivet er klare, og rettighederne intakte.

En vigtig del af DFS' arbejde er at bidrage til, at frihedsrettighederne ikke blot er formelle principper, men også kan udfoldes i praksis i folkeoplysende foreninger. Tilbage i 2024 blev det tydeligt, at der fortsat kan opstå usikkerhed om rammerne for ytringsfrihed og debat.

Sagen om Københavns kommune

Det kom til udtryk i sagen om kulturhusene i Københavns Kommune. I sommeren 2024 udsendte Kultur- og Fritidsforvaltningen et hyrdebrev til byens kulturhuse og folkeoplysende foreninger. Her fremgik det, at foreninger ikke måtte tilkendegive udenrigspolitiske holdninger i kommunale lokaler, og at kommunen anså sig selv som ansvarlig for ytringer ved arrangementer i foreninger, der foregik i kommunens lokaler.

Selvom sagen udsprang lokalt i København, vurderede DFS, at den rejste principielle spørgsmål om grundlæggende frihedsrettigheder. DFS gik derfor aktivt ind i sagen. I tæt samarbejde med medlemmerne – herunder foreningen Kulturhusene i Danmark – blev der ført dialog med kommunen for at skabe klarhed over reglerne.

I løbet af efteråret 2024 skrev DFS til kultur- og fritidsborgmesteren, havde politiske dialoger, deltog i møder med embedsværket, indgav høringsvar og bidrog til den offentlige debat for at gøre opmærksom på de udfordringer, sagen skabte for kulturhusene og andre foreninger.

SAGEN KORT

- **Juni 2024:** Københavns Kommune udsender et såkaldt hyrdebrev, der indskærper, at foreninger ikke må bruge kommunale lokaler til udenrigspolitiske tilkendegivelser.
- **Efterår 2024:** DFS reagerer på medlemmers meldinger om selvcensur og utryghed. DFS anmoder om møder med borgmesteren og taler med interessenter, der kan bakke op om kritikken.
- **December 2024:** Sagen ruller i medierne og forskellige aktører kritiserer sagen. Blandt andet kritiserer juridiske eksperter kommunen for at handle i strid med Grundloven. DFS holder i december møder med forvaltningen og anbefaler, at kommunen udarbejder nye retningslinjer, der klart er i overensstemmelse med Grundloven og Folkeoplysningsloven.
- **Januar 2025:** DFS-formand Per Paludan Hansen har foretræde for Kultur- og Fritidsudvalget. Et politisk flertal vedtager at ændre kurs. DFS og Amnesty International Danmark har et debatindlæg i Politiken om sagen.
- **Forår 2025:** Kommunen indfører nye retningslinjer med "vide rammer og højt til loftet", der eksplicit tillader udenrigspolitisk debat i kommunale lokaler.

Vedvarende indsats leder til vigtig sejr

Sagen fortsatte ind i 2025. I januar havde DFS' formand, Per Paludan Hansen, foretræde for Kultur- og Fritidsudvalget i Københavns Kommune for at redegøre for hyrdebrevets principielle og praktiske konsekvenser for kulturhusene og foreningernes mulighed for folkeoplysning.

DFS satte også fokus på emnet i den offentlige debat, blandt andet gennem et debatindlæg i Politiken, skrevet af Per Paludan Hansen og generalsekretær i Amnesty International Danmark, Vibe Klarup.

I april 2025 valgte Københavns Kommune at ændre kurs. Kommunen gav igen grønt lys til arrangementer med udenrigspolitisk indhold og indførte nye retningslinjer, der fastslog, at der skal være vide rammer og højt til loftet i kulturhusene. Kommunen præciserede at folkeoplysningslovens bestemmelser har forrang for kommunalfuldmagten.

"Det er en vigtig sejr for ytringsfriheden, lokaldemokratiet og det københavnske foreningsliv og kulturhuse," sagde Per Paludan Hansen til Politiken.

Folkeoplysningens rolle i demokratiet

Sagen om kulturhusene illustrerer en bredere problemstilling, som er central for DFS' arbejde. DFS blev stiftet i 1941 for at værne om demokratiet i en tid, hvor det var under pres. Selvom Danmark i dag er et stabilt demokrati, viser de seneste år, at frihedsrettighederne ikke kan tages for givet.

Erfaringerne fra sagen med Københavns kommune og kulturhusene bekræfter betydningen af dialog, samarbejde og principfasthed. Gennem engagement i konkrete sager og samtidig fastholdelse af et bredere demokratisk perspektiv har DFS sammen med medlemmerne bidraget til at sætte fokus på en vigtig problemstilling i vores demokrati.

"I en tid og i en verden, som er præget af så voldsomme omvæltninger som nu, er det afgørende, at vi kan mødes fysisk og tale sammen – også om emner, hvor vi er bragende uenige. Det er de møder, der betyder, at vi går til verden med et mere nysgerrigt og åbent sind. Og for at de møder kan finde sted, er vilkårene og rammerne for folkeoplysende foreninger og kulturhuse vigtige," skrev Per Paludan Hansen om sagens udfald.

”JEG SYNES, DET ER ALMINDELIG SUND FORNUFT, OG JEG TROR, AT ÆNDRINGERNE KAN TAGE LIVTAG MED NOGET AF DET PAPIRARBEJDE, SOM FORENINGERNE OG DE FRIVILLIGE ILDSJÆLE OVER HELE LANDET BLIVER KVALT AF.”

Per Paludan Hansen, formand, DFS

Bureaukrati

Ny milepæl i kampen mod bankbøvlet

Finanstilsynet offentliggjorde ny vejledning, der kan lette foreningernes problemer i bankerne.

Kampen mod bøvlet og bureaukrati i foreningernes møde med bankerne nåede en milepæl i 2025. I august 2025 offentliggjorde Finanstilsynet nemlig en ny vejledning til bankerne om en mere lempelig risikovurdering af foreninger i forhold til hvidvask og terrorfinansiering.

Nu kan foreninger ofte nøjes med at sende banken oplysninger om deres tegningsberettigede – typisk formanden og kassereren – i stedet for om hele bestyrelsen. Samtidig kan de fleste foreninger som udgangspunkt nøjes med at anvende MitID som identitetskontrol af deres bestyrelsesmedlemmer.

Balance mellem tillid og kontrol

Vejledningen – der indgik som et initiativ i regeringens afbureaukratiseringsudspil på foreningsområdet – er blevet opdateret efter et flerårigt samarbejde mellem foreningslivets organisationer, banksektoren, Finanstilsynet og flere andre myndigheder.

I forbindelse med offentliggørelsen udtalte DFS’ formand, Per Paludan Hansen, til DFS’ nyhedsbrev, at de færre dokumentationskrav er et vigtigt skridt, der kan løse grebet om foreningerne:

”Jeg synes, det er almindelig sund fornuft, og jeg tror, at ændringerne kan tage livtag med noget af det papirarbejde, som foreningerne og de frivillige ildsjæle over hele landet bliver kvalt af.”

Kontorchef for Finanstilsynets Kontor for Forebyggelse af Hvidvask og Terrorfinansiering, Heidi Ravnholt, betonedede i en pressemeddelelse fra Finanstilsynet balancen mellem ønsket om mindre bureaukrati og at bevare et værn mod hvidvask.

”Virksomhederne (bankerne, red.) skal kunne gennemføre kundekendingsprocedurer, som svarer til foreningernes reelle risikoprofil og dermed undgå at indhente flere oplysninger end nødvendigt. Samtidig skal vi selvfølgelig bevare et solidt værn mod hvidvask. Vejledningen skal hjælpe virksomhederne med at finde denne balance.”

Bedre mulighed for at klage

Den nye vejledning er endnu et forsøg på at gøre op med det bøvlet, som foreninger oplever i deres møde med bankerne. I 2024 vedtog Folketinget et lovforslag, der styrker foreningernes mulighed for at få adgang til en såkaldt ’basal betalingskonto’. Den kæmpede DFS også for at få vedtaget sammen med en række øvrige foreningsorganisationer.

Loven løste delvist den udfordring, som foreninger har, når de oplever, at bankerne afviser at åbne en konto til dem. Ofte bliver foreningerne nødt til at bruge meget tid på at gå fra bank til bank, før det lykkes. Et centralt element i lovændringen var også, at foreningerne nu har fået bedre mulighed for at klage, hvis en bank afviser at tage dem ind som kunder. Det vurderes at have en forebyggende effekt.

Vi er ikke i mål

Selvom den nye vejledning og lovændringen er vigtige skridt på vejen mod at mindske det bureaukratiske bøvlet, så fjerner tiltagene ikke de grundlæggende skrappe dokumentationskrav fra bankerne, der følger af loven om hvidvask og terrorfinansiering – populært kaldet ’Hvidvaskloven’. Samtidig oplever mange foreninger, at bankerne opkræver høje gebyrer.

Der er derfor stadig behov for at ændre den grundlæggende tilgang til foreninger, så mængden af dokumentationskrav bliver mindre og gebyrerne bliver lavere.

I det lys er det interessant, at erhvervsministeren har varslet, at der i 2026 bliver lanceret en såkaldt ’model for digital registrering’, hvor foreninger kan indsende den dokumentation, som bankerne efterspørger, på en enkel måde.

Det arbejde følger DFS tæt, og målet er stadig, at det bliver endnu lettere at være folkeoplysende forening, så der bliver mere tid og flere penge til det, som det hele handler om; at skabe spændende aktiviteter og meningsfulde fællesskaber for andre mennesker.

Interessevaretagelse

Interessevaretagelse i øvrigt

En kerneopgave i DFS er at varetage medlemmernes interesser og sørge for bedre vilkår for de folkeoplysende foreninger, så de får bedre muligheder for at udfolde folkeoplysningen. Udover arbejdet med frihedsrettigheder, banker og beredskab har der i årets løb også været fokus på en række andre politiske sager.

Ændringer i folkeoplysningsloven

Et område, hvor DFS har været med til at sætte et vigtigt aftryk på folkeoplysningens rammer, har været i det partnerskab, der gennem Kulturministeriet har arbejdet for enklere regler for foreningslivet.

Lige før sommerferien afleverede DFS sammen med de andre organisationer i partnerskabet 51 konkrete anbefalinger til, hvordan bureaukrati og unødvendige administrative byrder for frivillige foreninger kan reduceres.

De 51 anbefalinger blev udgangspunktet for det foreningsudspil, som regeringen præsenterede i efteråret. Med en liste på 30 tiltag ville regeringen gøre livet lettere for lokale foreninger i hele landet. Det er positive skridt på vejen, understregede DFS' formand, Per Paludan Hansen, der udtalte til DFS' nyhedsbrev:

"Det er en vigtig milepæl, der har potentialet til at fjerne noget af bøvlet – især i de folkeoplysende aktørers samarbejde med kommunerne og bankerne."

Ny pulje til fællessang for voksne

En positiv historie for folkeoplysningen i 2025 var også, at der på det kulturelle aktstykke blev afsat to millioner kroner til en pulje til fællessang for voksne. Formålet med projektet er at skabe fællesskaber gennem fællessang for voksne, der ikke traditionelt deltager i sangaktiviteter. Arbejdet med en model for udmøntningen er gået i gang i DFS' sekretariat.

I 2025 blev der afsat penge til fællessang for voksne.

DFS forhindrer strammere greb om foreninger

I nogle tilfælde handler DFS' politiske interessevaretagelse også om at værne om de eksisterende rammer og kæmpe imod, når beslutningstagere vil forringe vilkårene for folkeoplysende skoler og foreninger. Det var tilfældet, da Kulturministeriet i 2025 kom med et udspil til ændring af tilskudsadministrationen.

Udspillet ville stramme reglerne for foreningslivet og DFS mente, at konsekvensen af ændringerne ville resultere i detaljstyring af foreningerne, udfordre armslængdeprincippet og påføre foreningslivet yderligere administrative byrder. For at undgå forringelser for foreningslivets vilkår, gik DFS ind i sagen gennem et samarbejde med andre foreningsorganisationer. Den omfattende indsats i samarbejdet, i form af koordinerede høringsvar og møder med Kulturministeriet, førte til, at forringelserne blev droppet.

Momssagen

I 2025 har DFS' politiske interessevaretagelse også fokuseret på momsreglerne, hvor det er lykkedes for DFS at bidrage til, at folkeoplysende undervisning på aftenskoler, daghøjskoler og folkeuniversiteter fortsat er momsfrataget.

Skattestyrelsen udsendte i løbet af 2025 nye retningslinjer om momsfrigivelse af skoleundervisning. Den nye fortolkning ville blandt andet få betydning for flere folkeoplysende skoler og foreningers momsforhold.

DFS har været i dialog med Kulturministeriet, Skatteministeriet, politikere med flere om sagen. Her er det lykkedes at få Skattestyrelsen til at sende supplerende retningslinjer ud, hvor aftenskoler, daghøjskoler og folkeuniversiteters undervisning under folkeoplysningsloven fortsat momsfritages ud fra argumentet om, at "folkeoplysende undervisning under hensyn til dens vision, historie, og samfundsmæssige betydning må anses for at være en del af dansk kultur."

Kulturpas

Folkeoplysende fællesskaber åbner døre for unge

I 2025 har DFS gennem stærke partnerskaber og samarbejde med medlemmer bidraget til at udbrede og implementere kulturpasset i praksis. Kulturpasset kan være med til at forbinde folkeoplysningens fællesskaber med unge, der står uden for uddannelse og job.

Omkring 45.000 unge i alderen 15-24 år står i dag uden for både uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet. Mange af disse unge oplever vejen til job eller uddannelse som vanskelig. Adgang til kultur-, idræts- og foreningsfællesskaber kan være et første vigtigt skridt mod øget trivsel, fællesskab og deltagelse i samfundet. Det er netop denne tanke, der ligger bag det landsdækkende forsøg med kulturpasset. Målet er at styrke trivsel, motivation og tro på egne evner ved at give de unge adgang til oplevelser, der ellers kan være uden for rækkevidde.

Folkeoplysende aktører inviterer hver dag borgere ind i lokale fællesskaber over hele landet. Derfor er kulturpasset et oplagt bindeled mellem sårbare unge og de fællesskaber, som allerede findes for eksempel på aftenskoler, biblioteker og i amatørkunsten. Dermed er kulturpasset en konkret måde, hvorpå folkeoplysningen kan fungere som døråbner for unge, der står uden for job og uddannelse.

Det er grunden til, at DFS i 2025 blev partner i Det Nationale Partnerskab for Kulturpas.

Partnerskaber som fundament

I partnerskabet har DFS bidraget til udbredelsen og implementeringen af kulturpasset. Arbejdet har blandt andet bestået i dialog med de øvrige partnere og kommunikation til medlemmer om de muligheder, kulturpasset giver for at åbne folkeoplysningen op for flere.

DFS har sammen med partnerskabet, som er ledet af DIF og Dansk Kulturliv, haft til opgave at få foreninger, institutioner og organisationer til at søge om at blive kulturpasaktører. Samtidig arbejder partnerne med at finde og skabe kontakt til unge i målgruppen samt støtte dem i ansøgningsprocessen.

Mange folkeoplysende aktører med i kulturpasset

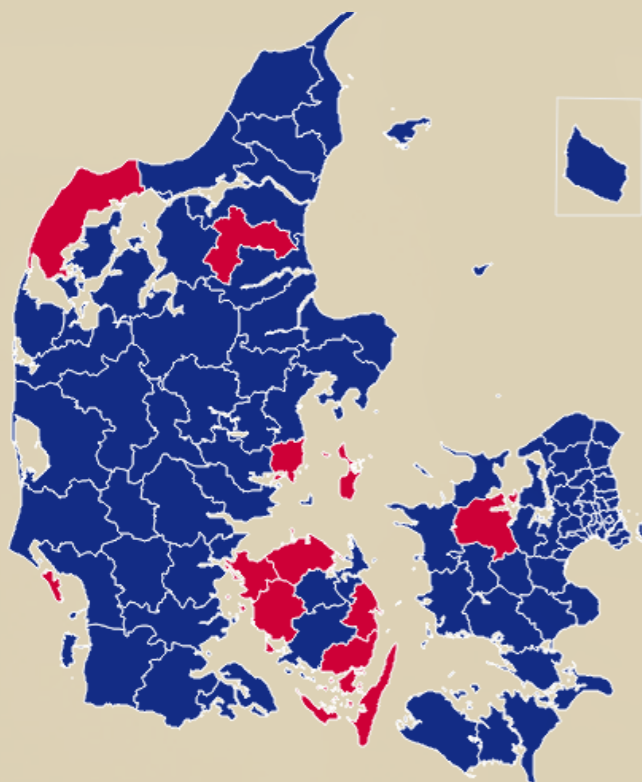
Arbejdet med at sprede budskabet om kulturpasset og få mange folkeoplysende aktører bar frugt. Allerede i august kunne DFS melde ud, at over 40 aftenskoler var godkendt som kulturpasaktører, og at aftenskolernes lokale forankring i hele landet gav mulighed for, at unge kunne bruge deres pas i mindst én folkeoplysende skole i 85 af landets kommuner.

Kulturpasaktørerne repræsenterer en bred vifte af folkeoplysende tilbud. Aktiviteterne spænder fra kreative og kunstneriske kurser som keramik, billedkunst og musik til bevægelses- og idrætsaktiviteter, teater, håndværk og læringsfællesskaber.

Arbejdet i 2025 har lagt et solidt fundament for den videre indsats i 2026, hvor de mange kulturpasaktører kan tage imod de unge og give dem adgang til fællesskaber og aktiviteter, der understøtter trivsel og deltagelse.

Kulturpas-aftenskoler

FAKTA OM KULTURPASSET

Kulturpasset er et digitalt betalingskort til udsatte unge, som kan bruges til at købe adgang til kultur- idræts- og foreningsfællesskaber. Kortet kan bruges til alt fra kontingenter i foreninger og idrætsklubber til billetter til koncerter, teater, museer og kurser som for eksempel keramik.

Målgruppen er unge mellem 15-24 år, der hverken er i uddannelse eller job.

Aktører såsom foreninger, aftenskoler, museer og biblioteker skal godkendes af Slots- og Kulturstyrelsen som kulturpasaktør for at kunne modtage betaling med passet.

I august 2025 var der aftenskoler i 85 kommuner, som var en del af kulturpasset.

DET NATIONALE PARTNERSKAB FOR KULTURPAS

DFS er en del af Det Nationale Partnerskab for Kulturpas sammen med en række andre organisationer. Partnerskabet er ledet af DIF og Dansk Kulturliv.

Organisationerne er:

- Modstrøm
- Danmarks Almene Boliger (BL)
- FGU Danmark
- Ungeløftet
- Psykiatrifonden
- Kommunernes Landsforening (KL)
- SUMH
- Højskolerne
- Dansk Arbejder Idrætsforbund (DAI)
- Ventilen
- Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF)
- Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS)
- Broen Danmark
- Nationalt Center for Kunst og Mental Sundhed

UBU

Folkeoplysningen som aktør i den grønne omstilling

Gennem UBU-partnerskabet har DFS i 2025 styrket folkeoplysningens bidrag til den grønne omstilling – blandt andet gennem et bæredygtigt laboratorium og en pulje til grønne mikroprojekter.

I 2025 har UBU-projektet (Uddannelse for Bæredygtig Udvikling) været et centralt omdrejningspunkt i DFS' arbejde med bæredygtighed. UBU-samarbejdet består af otte underpartnerskaber og engagerer mere end 100 organisationer, der arbejder for at fremme bæredygtighed på tværs af uddannelsessektoren. DFS er tovholder for det underpartnerskab, der arbejder med folkeoplysning.

DFS' bidrag i partnerskabet har haft fokus på at styrke folkeoplysningens rolle i den grønne omstilling. Det har handlet om at skabe rammer for videndeling, dialog og konkret handling blandt folkeoplysende foreninger og skoler.

Bæredygtigt laboratorium med dialog og handlekraft

Et centralt initiativ var det laboratorium, som DFS afholdt i efteråret på Brandbjerg Højskole. Laboratoriet samlede medlemmer, samarbejdspartnere og andre folkeoplysende aktører fra hele landet med det formål at styrke dialogen og skabe grobund for mikroprojekter om bæredygtig uddannelse i et folkeoplysningsperspektiv.

Dagen bød blandt andet på inspiration fra organisationer og skoler, der allerede har igangsat grønne initiativer, og gav samtidig deltagerne mulighed for at udvikle og kvalificere egne idéer på tværs af organisationer. Deltagerne blev inspireret af hinanden og

udviklede idéer på kryds og tværs. Der var mange forskellige idéer i spil – fra at plante træer på tidligere dyrket jord til at lave egne rengøringsmidler.

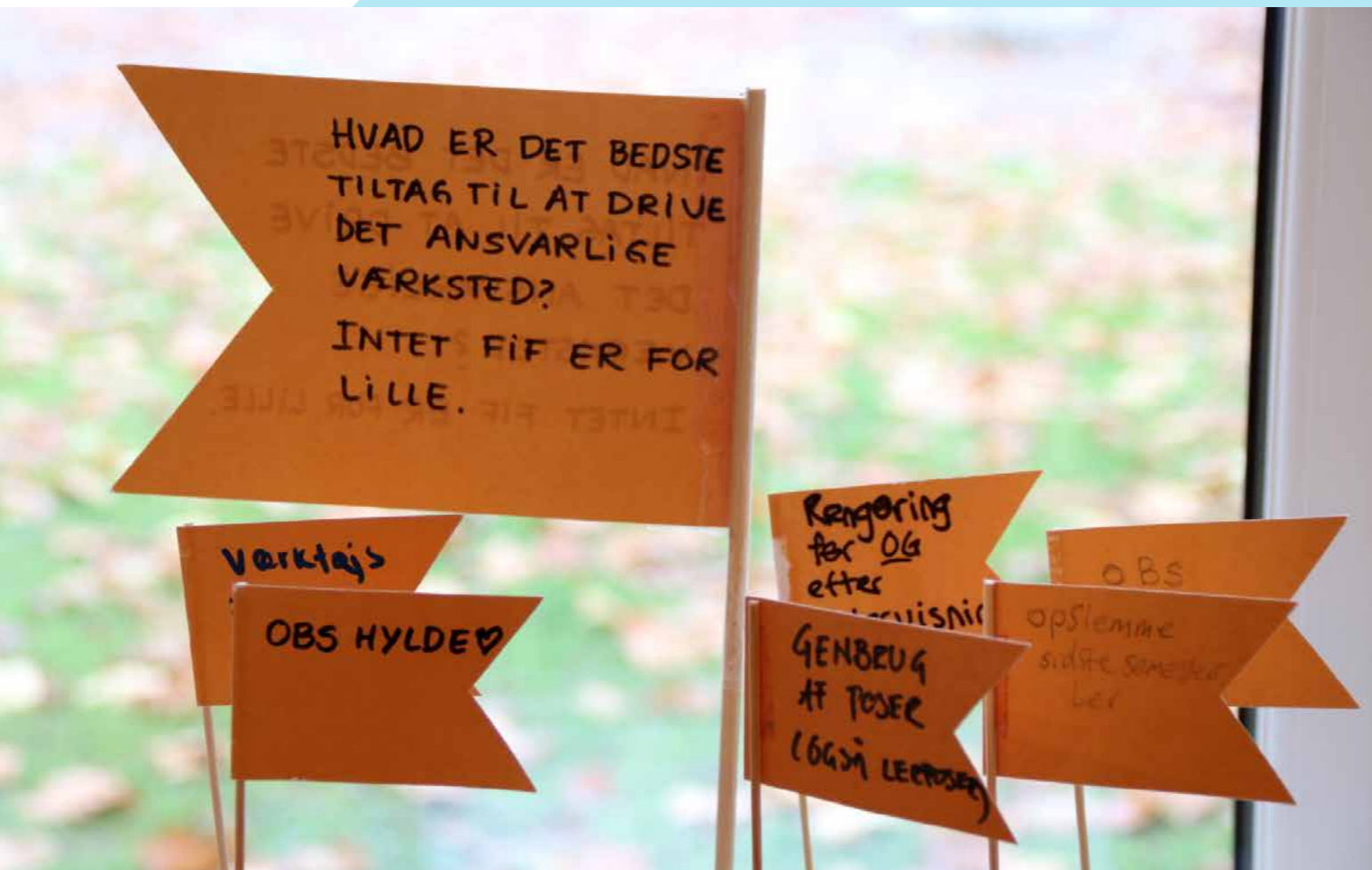
Konferencen fungerede som et fælles samlingspunkt og bidrog til at skabe en styrket bevidsthed om, hvordan folkeoplysningen kan omsætte bæredygtige ambitioner til konkrete handlinger.

Pulje til lokale grønne initiativer

I forlængelse af konferencen åbnede DFS for ansøgninger til en pulje, der med midler fra UBU skal understøtte små, grønne initiativer i lokale folkeoplysende foreninger og skoler. Puljen skal bidrage til at omsætte idéer til praksis og skabe lokale erfaringer, der kan inspirere bredere i sektoren.

Arbejdet i UBU-partnerskabet peger frem mod en fortsat indsats for at styrke folkeoplysningens rolle i den grønne omstilling. Gennem partnerskaber, videndeling og understøttelse af lokale initiativer arbejder DFS for, at bæredygtighed bliver en integreret del af det folkeoplysende arbejde.

I øvrigt

Og alt det andet ...

DFS' kaffeklub

DFS har i 2025 inviteret vores medlemmer til vores politiske kaffeklub, hvor der er mulighed for at møde forskellige ordførere til en uformel snak om deres syn på kultur og folkeoplysningen. I løbet af året har vi haft besøg af Henrik Rejnholt Andersen fra Moderaterne og Stinus Lindgreen fra Radikale Venstre.

Folkemødet

Igen i år slog DFS kursen mod Bornholm for at deltage i årets Folkemøde. Ligesom sidste år havde DFS sammen med Lokale og Anlægsfonden og Grundtvigsk Forum en scene på skibet Lilla Dan. I løbet af Folkemødets tre dage havde vi til sammen 27 arrangementer på skibet om alt fra læseglæde, demokratisk rustning og folkedans – og ikke mindst masser af fællessang. Derudover deltog Per Paludan Hansen og Ulrik Kampmann i debatter som repræsentanter for DFS.

Puljer

Ungdomslederkursus med fokus på trivsel og musikalsk fordybelse, unge brobyggere, der skal bygge bro mellem civilsamfundet og friskolerne og et projekt om at engagere danskerne i den grønne omstilling gennem mark- og naturvandring og paneldebatter. Det er nogle af de projekter, som DFS har støttet gennem årets udviklingspulje. Årets temaer var sundhed og mental trivsel samt folkelig grøn omstilling.

DFS har i 2025 uddelt cirka 800.000 kroner til otte projekter gennem udviklingspuljen, der har til formål af understøtte DFS' ordinære medlemmer i at afprøve nye idéer og nå nye målgrupper. Derudover har DFS gennem støttepuljen i 2025 bevilget penge til fire medlemsorganisationer, der er økonomisk trængte.

Udover egne puljer har DFS uddelt omkring 1,1 millioner kroner fra Kulturministeriets udviklingspulje til lokal folkeoplysning, som blev fordelt på 10 projekter.

Møde i Folkeoplysningens Kommunikationsnetværk.

DFS' politiske kaffeklub havde blandt andet besøg af Folketingsmedlem for Radikale Venstre, Stinus Lindgreen.

Netværksmøder

Gennem året har vi holdt en række møder i vores forskellige netværk. Nogle af netværkene har en fast kadence, mens andre mødes mere ad hoc om politiske sager eller aktuelle oplæg. I sekretariatsledernetværket har vi talt om samarbejde med fonde, ledelse af de nye generationer, strategisk ledelse og samarbejde med bestyrelse. I netværket Folkeoplysningens Kommunikationsnetværk (FoKo) har vi haft oplæg om alt fra grafisk design for ikke-designere til et oplæg om nyhedsbreve.

Kursus i fundraising

DFS afholdt i 2025 et kursus i fundraising for medarbejdere i medlemsorganisationerne. Formålet med kurset var at give deltagerne indblik i fondsverdenen og klæde dem bedre på til samarbejdet med fonde.

Folkeoplysning i tal

For at styrke folkeoplysningens rammer og vilkår har DFS i 2025 arbejdet målrettet med at opbygge et mere solidt og systematisk datagrundlag om medlemsorganisationerne og folkeoplysningen. DFS har blandt andet arbejdet med projektet folkeoplysning i tal, der skulle kortlægge økonomi og deltagerforhold på tværs af en række medlemsorganisationer.

DFS' medlemmer og associerede medlemmer

Medlemmer

- AOF-Danmark
- Atlantsammenslutningen
- Brobyggerne
- Daghøjskoleforeningen
- Dansk Amatør Orkester Samvirke, DAOS
- Dansk Friskoleforening
- Dansk Kvindesamfund
- Dansk Oplysnings Forbund (DOF)
- Danske arkiver – SLA
- DATS – landsforeningen for dramatisk virksomhed
- Demokrati i Europa (DEO)
- Efterskoleforeningen
- Europabevægelsen
- FN-forbundet
- Folk og Sikkerhed
- Folkehøjskolernes Forening i Danmark
- Folkeligt Oplysnings Forbund (FOF)
- Folkeuniversiteterne i Danmark
- Folkeuniversitetets Komitestyrelse
- Folkevirke
- Fora
- Foreningen Norden
- Frie Fagskoler
- Fritid & Samfund
- Grundtvigsk Forum

- Grænsforeningen
- Grøn Hverdag
- Komiteen for Sundhedsoplysning
- Korliv
- Kulturhusene i Danmark
- Kulu – Kvindernes U-landsudvalg
- Landsforeningen Praktisk Økologi
- LOF
- Nyt Europa
- RIKO – Rådet for International Konfliktløsning
- Sager, der Samler
- SFOF – Socialistisk Folkeoplysningsforbund
- SLRTV – S sammenslutningen af lokale radio- og tv-stationer i Danmark
- Ungdomsskoleforeningen
- Øko-Net – Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis

Associerede medlemmer

- AFS Interkultur
- AKKS
- Amatørmusik Danmark
- Dansk Biblioteksforening
- Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig
- Den fri lærerskole
- Nordic Bildung
- Ungdomskolelederforeningen

DFS' bestyrelse

Per Paludan Hansen
Valgperiode: 2025-2027 – formand for bestyrelsen – Sekretariatsleder i LOF

Benedikte Kaalund
Valgperiode: 2024-2026 – Sekretariatsleder i FOF

Christian Lagoni
Valgperiode: 2025-2027 – Generalsekretær i Foreningen Norden

Jesper Bernhardt
(har erstattet Ejnar Bo Pedersen fra august 2025)
Valgperiode: 2024-2026 – Sekretariatschef i Ungdomsskoleforeningen

Henrik Christensen
(udtrådt december 2025)
Valgperiode: 2024-2026 – Sekretariatsleder i DOF

John Meinert Jacobsen
Valgperiode: 2024-2026 – Administrerende direktør i AOF-Danmark

Lise Korsgaard
Valgperiode 2025-2027 – Sekretariatsleder i Grundtvigsk Forum

Marlene Berth Nielsen
Valgperiode 2025-2027 – Souschef og udviklingskonsulent i oplysningsforbundet FORA

Peter Munk Povlsen
Valgperiode 2024-2026 – Medlem af Efterskoleforeningens bestyrelse

Toke Kristensen
Valgperiode 2025-2027 – Formand i Amatørernes Kunst & Kultur Samråd

Stine Hohwü-Christensen
Udviklingskonsulent – Medarbejderrepræsentant

Netværk i DFS

- Folkeoplysningens Kommunikationsnetværk (FoKo)
- Sekretariatsledernetværk

Oversigt over DFS-repræsentation i eksterne repræsentantskaber, råd og nævn

Råd og nævn

Bibeskæftigelsesnævnet:

Ejner Bo Pedersen, Ungdomsskoleforeningen

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), repræsentantskabet:

Henrik Christensen, Dansk Oplysningsforbund (DOF)

Den uafhængige Politiklagemyndighed:

Ejnar Bo Pedersen, Ungdomsskoleforeningen

Dansk Kulturinstitut, repræsentantskabet:

Per Paludan Hansen, LOF

Dommerudnævnelsesrådet:

Benedikte Kaalund, FOF

Pressenævnet:

Peter Munk Povlsen, Efterskoleforeningen
John Meinert Jacobsen, AOF Danmark

Rådet for Menneskerettigheder:

Marlene Berth Nielsen, Fora

Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-rådet):

John Meinert Jacobsen, AOF Danmark

Øvrige

Følgegruppen for Magtudredningen 2.0:

Per Paludan Hansen, DFS

International Council for Adult Education (ICAE):

Per Paludan Hansen, LOF

Udvalget om ændring af offentlighedsloven:

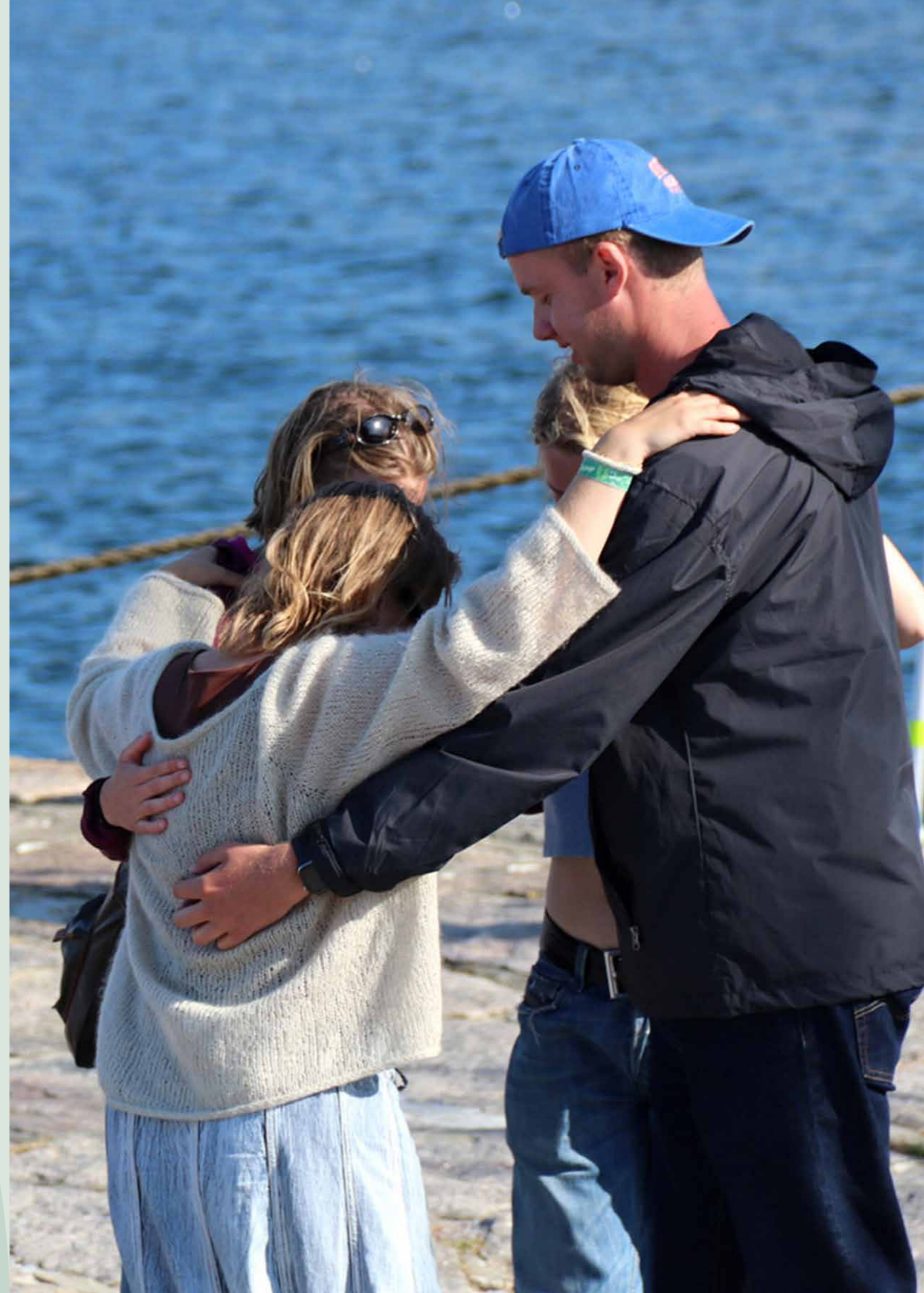
Lisbeth Trinskjær, Folkehøjskolernes Forening

Referencegruppe for forsøgs- og udviklingsprojekt vedrørende indsatsudvikling af modeller for screening og undervisningstilbud:

Marlene Berth Nielsen, FORA

Referencegruppe for danskundervisning:

John Meinert Jacobsen, AOF Danmark

Dansk Folkeoplysnings Samråd er en paraplyorganisation for 40 landsdækkende folkeoplysende organisationer. Vores hovedopgave er at styrke folkeoplysningens vilkår og vedkommenhed i Danmark. Det gør vi gennem betjening af vores medlemsorganisationer, politisk interessevaretagelse og etablering af samarbejder og partnerskaber med både medlemsforeninger og eksterne partnere.

